

UIT DE HISTORIE VAN KOEDIJK

door J.P. Geus

I. De kerkeroster.

Vanaf de Kanaaldijk naar het houten noodkerkje loopt de Kerkelaan met rechts het café Het Vergulde Paard en links het voormalig raadhuis, gebouwd in 1929/30 en daarom beter bekend als "het nieuwe raadhuis". De "Kerckelaen" wordt al genoemd in 1582 en is wel de oudste "straatnaam" in Koedijk. Plaatselijk wordt of werd ook wel gesproken van "de Laan". Aan het einde van deze Kerkelaan, recht voor het kerkje, ligt een brug over de Achtersloot, vroeger genaamd "de Achtergraft". Deze brug is bij ouderen nog bekend onder de naam "de Rooster" of "de Kerkeroster".

De benaming is al heel oud. Reeds in 1698 bracht Gerrit de Waart, als exploitant van de dorpsheberg, aan het dorp f. 25-12-0 in rekening wegens onder andere verteringen bij het maken van "de brugh of rooster". Ook naderhand kwam in de gemeenteraad "de Rooster" af en toe ter sprake in verband met noodzakelijke reparaties.

Op 29 juni 1903 werd genotuleerd dat uit een onderzoek was gebleken dat de muren onder water geheel gesloopt moesten worden en opnieuw opgebouwd. De totale kosten werden beraamd op f 1400,-. Op 3 juli volgde de aanbesteding van het vernieuwen en verbreden van de brug bij de Ned. Herv. kerk, genaamd "de Rooster". Het werk werd voor f. 1392,— gegund aan Pieter Peijs te Koedijk. In het bruggehoofd aan de zijde van het kerkhof is een steen ingemetseld met het opschrift:

Eerste steen
gelegd door
Dirkje Elieizabeth Stam
oud 5 jaar
17 juli 1903.

Dirkje Elieizabeth Stam was op 7 mei 1898 te Koedijk geboren als dochter van Cornelis Stam en Cornelia Maria Bos.

Uit het feit dat deze brug nog steeds bekend is als "de Rooster" blijkt dat een oude benaming heel lang kan voortleven.

Reeds in de middeleeuwen lagen er voor vele kerkhoven roosters. Het was een soort traliewerk, te vergelijken met de tegenwoordige wildroosters, en diende om alle loslopend vee van het kerkhof te weren. Ook werd wel gezegd dat de roosters dienden om de duivel, die immers bokkepoten had, te beletten het gebied van de kerk en het kerkhof te betreden. De roosters waren tevens de scheiding tussen het wereldlijk en het kerkelijk domein.

Wellicht is het al vele eeuwen geleden dat in Koedijk de Kerkelaan alleen via een rooster toegang gaf tot kerk en kerkhof. De naam is echter blijven bestaan en leefde voort in de brug die eens, althans gedeeltelijk, uit een rooster zal hebben bestaan